

**Profesionālās pilnveides seminārs
„Darba vides ergonomiskie riski”
Bauska, 22.03.2016.**

Jaunās darba organizācijas formas un citi darba vides izaicinājumi kontekstā ar ergonomiskajiem riskiem

Ivars Vanadziņš, Dr.med.,

Darba drošības un vides veselības institūts, RSU

Tija Zvagule, Dr.med.,

Darba drošības un vides veselības institūts, RSU

Linda Matisāne, Dr.Med.

Valsts Darba inspekcija

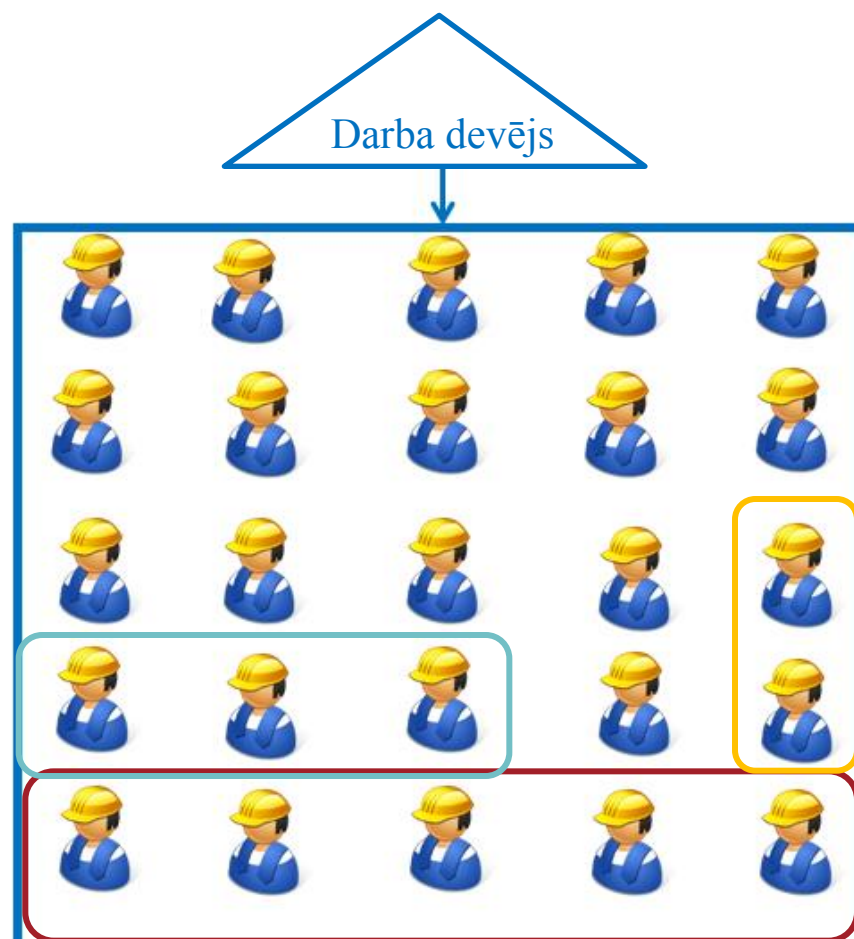
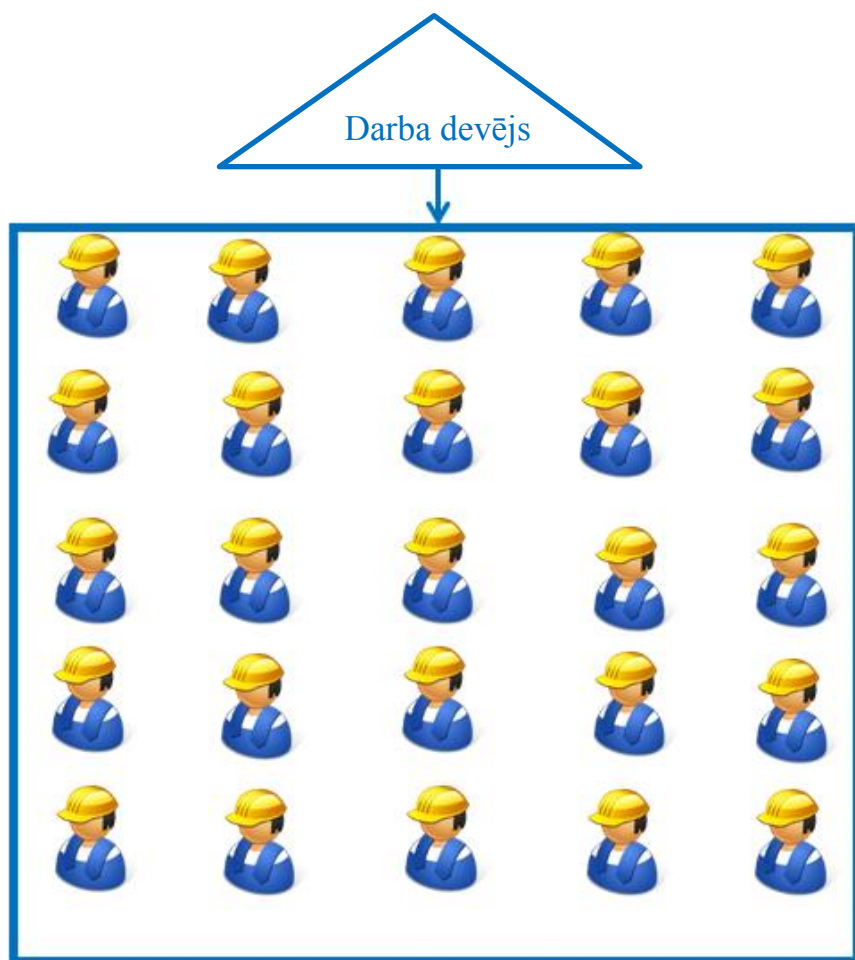
Bauska, 22.03.2016.

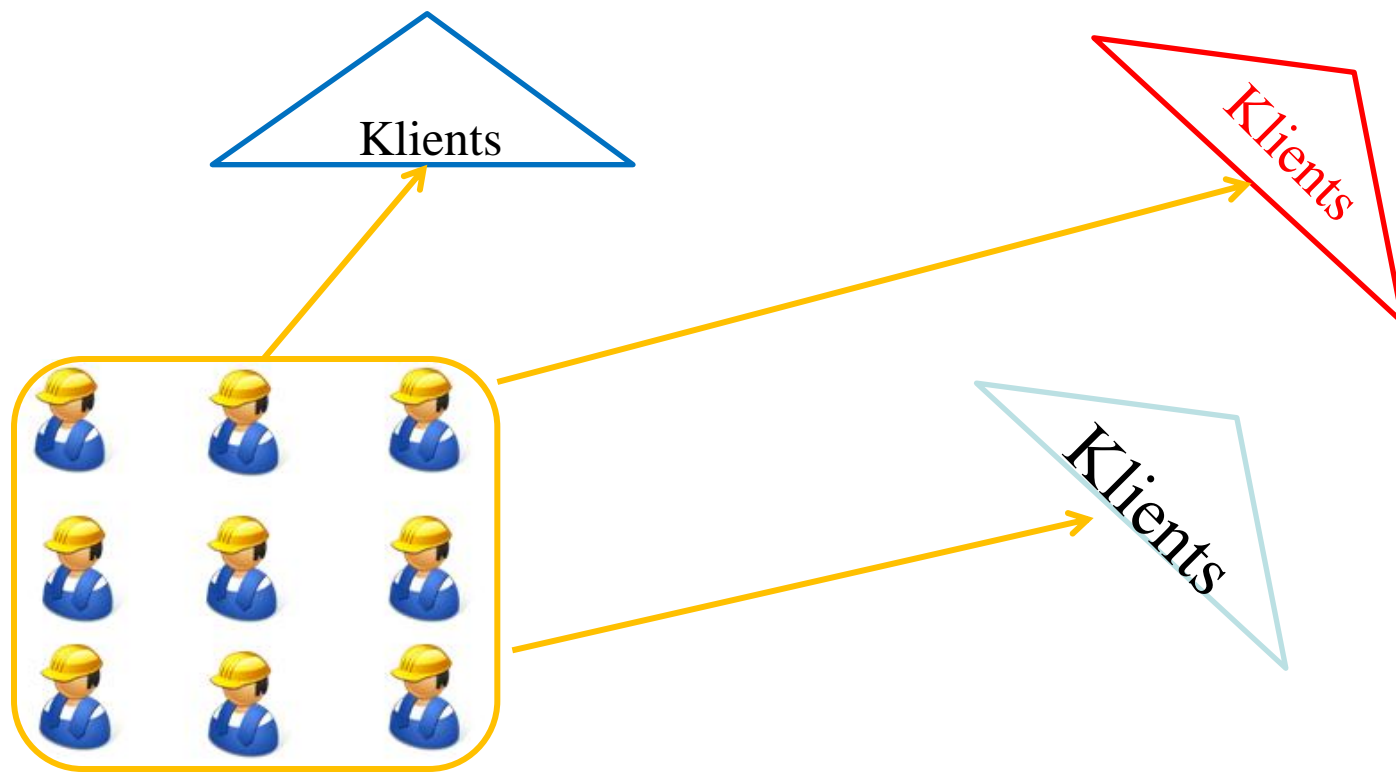
Saturs

- Jaunās darba organizācijas formas:
  - » specializācija
  - » mikrouzņēmumi
  - » attālinātais darbs / dažādās vietās
- Novecojoši darbinieki

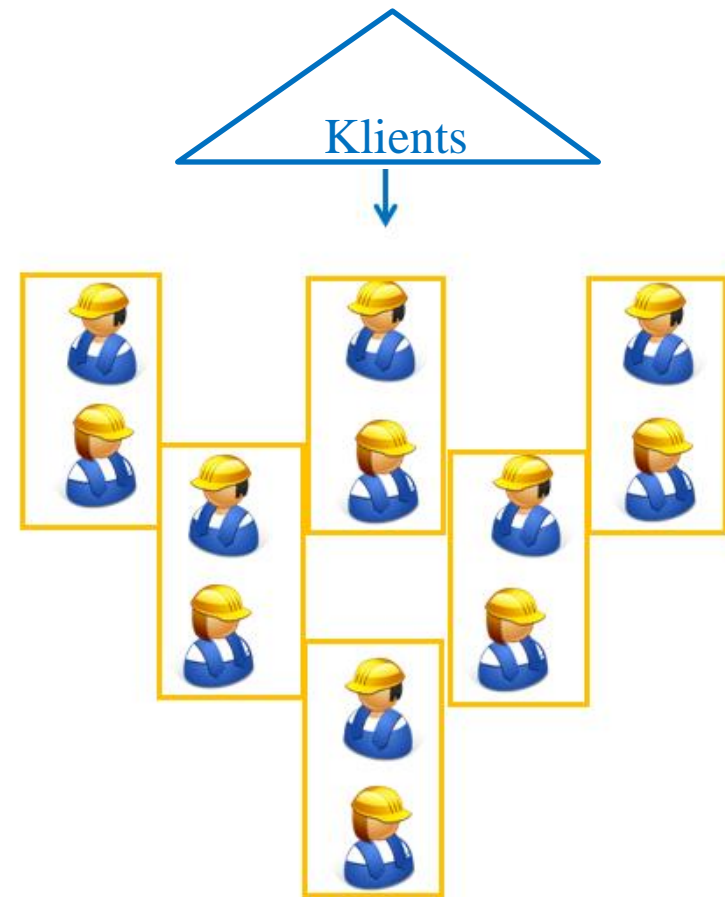
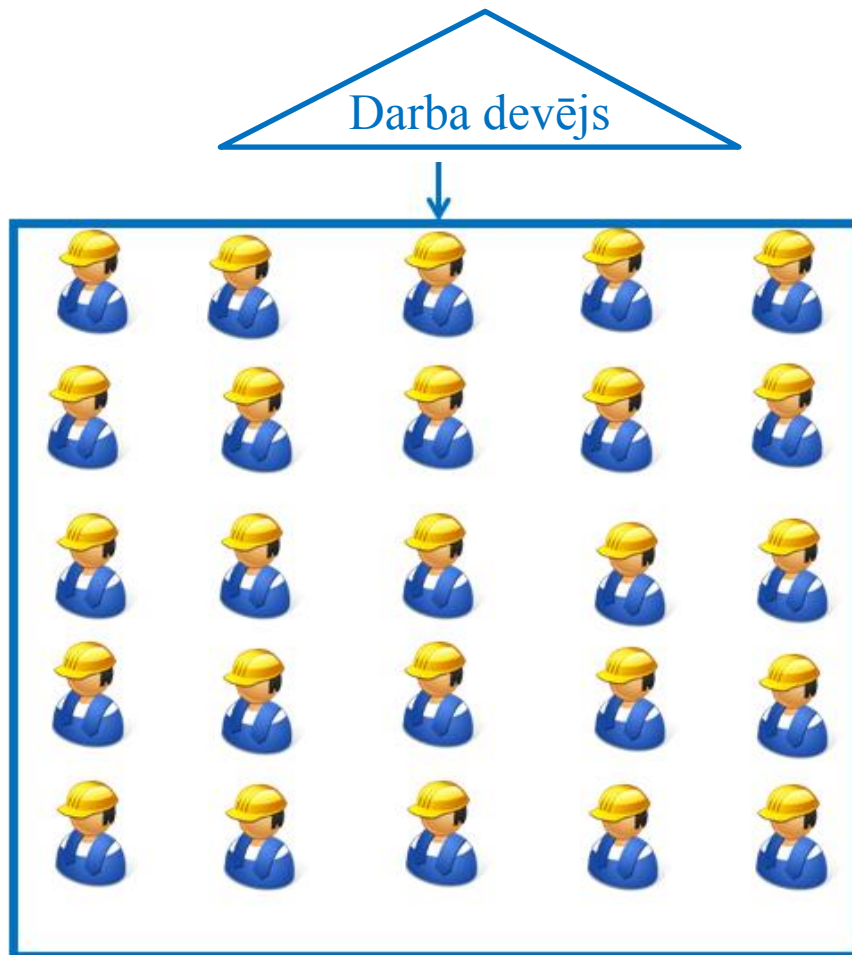
***UZŅĒMUMU SPECIALIZĀCIJA,
MIKROUZŅĒMUMI
UN
DARBA AIZSARDZĪBA***

Uzņēmumu specializācija

Mikrouzņēmumi un darba aizsardzība

Mikrouzņēmumi un darba aizsardzība – Vai ir kaut kas ATŠKIRĪGS?

- Darba aizsardzības likums un tam pakārtotie normatīvie akti:

darbs mikrouzņēmumos **nav** izņēmums – darba devējam jāievēro **visas** tās pašas prasības, kas gadījumos, ja darbinieks strādā «parastā» uzņēmumā

- Tas attiecas arī **ERGONOMIKU** – mikrouzņēmumos tas ir pat daudz būtiskāk!!!

***ATTĀLINĀTS DARBS /
TELEDARBS
UN
DARBA AIZSARDZĪBA***

Attālinātais darbs – Vai ir kaut kas ATŠKIRĪGS?

- Darba aizsardzības likums un tam pakārtotie normatīvie akti:

attālināts darbs nav izņēmums – darba devējam jāievēro **visas** tās pašas prasības, kas gadījumos, ja darbinieks strādā uzņēmuma telpās

- Tas attiecas arī **ERGONOMIKU** – mikrouzņēmumos tas ir pat daudz būtiskāk!!!

Pamat nolīgums par teledarbu

- Noslēgts 2001.gada 20.septembrī
- Starp:
  - » Eiropas Arodbiedrību konfederāciju
  - » Eiropas Profesionālo un darba devēju apvienību savienību
  - » Eiropas Amatnieku un mazo un vidējo uzņēmumu apvienību
  - » Eiropas centrs uzņēmumiem ar valsts kapitāla daļu

8. DROŠĪBA UN VESELĪBA DARBĀ

Darba devējs ir atbildīgs par teledarbinieka drošību un veselību darbā atbilstoši direktīvai 89/391/EEK, no tās izrietošajām individuālajām direktīvām, attiecīgās valsts normatīvajiem aktiem un koplīgumiem.

Darba devējs informē teledarbinieku par uzņēmuma darba drošības un veselības aizsardzības noteikumiem, īpaši par prasībām darbam ar displejiem. Teledarbinieks pienācīgi ievēro šos noteikumus.

Lai pārliecinātos par pareizu darba drošības un veselības aizsardzības noteikumu ievērošanu, darba devējam, darbinieku pārstāvjiem un/vai atbildīgajām valsts iestādēm valsts normatīvajos aktos un koplīgumos noteiktajos gadījumos ir nodrošināta piekļuve teledarba veikšanas vietai. Ja teledarbinieks strādā mājās, par apmeklējumu ir iepriekš jāpaziņo un jāsaņem teledarbinieka piekrišana. Teledarbiniekam ir tiesības pieprasīt pārbaudes vizītes.

7. APRĪKOJUMS

Visi jautājumi par darba aprīkojumu, atbildību un izmaksu segšanu skaidri jāatrunā pirms teledarba uzsākšanas.

Parasti darba devējs ir atbildīgs par regulāram teledarbam vajadzīgā aprīkojuma nodrošināšanu, uzstādīšanu un uzturēšanu, izņemot gadījumus, kad teledarbinieks izmanto savu aprīkojumu.

Ja teledarbu veic regulāri, darba devējs kompensē vai sedz ar darbu tieši saistītas izmaksas, īpaši sakaru izmaksas.

Darba devējs nodrošina teledarbiniekam atbilstošu tehnisko atbalstu.

Darba devējs saskaņā ar valsts normatīvajiem aktiem un koplīgumiem nes atbildību par izdevumiem, kas radušies teledarbinieka izmantotā aprīkojuma un datu zuduma vai bojājuma gadījumā.

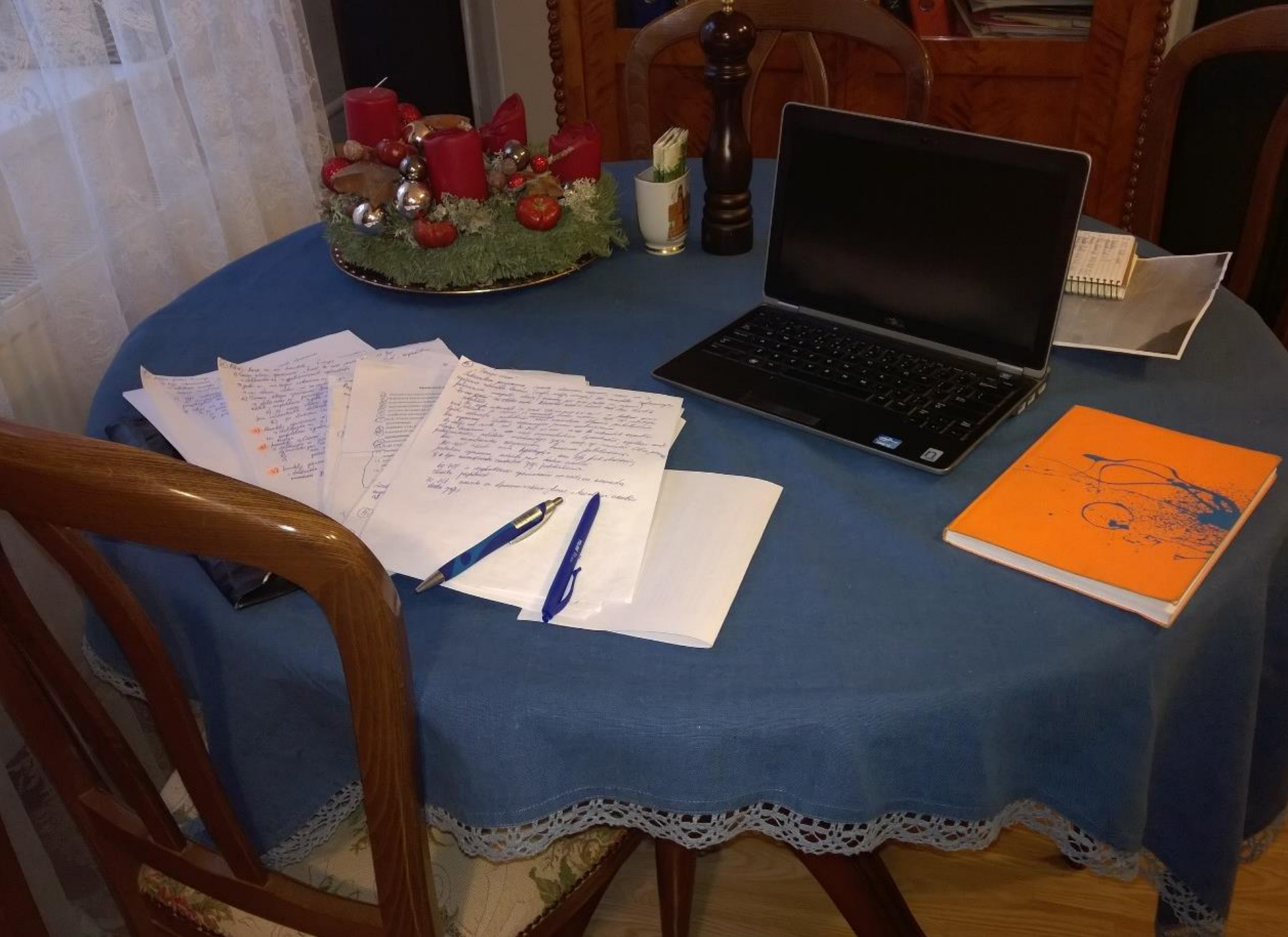
Teledarbinieks rūpējas par viņam piešķirto aprīkojumu un nevāc vai neizplata pretlikumīgus materiālus ar interneta starpniecību.

Svarīgākie ergonomiskie apsvērumi

- Padomāt pirms strādāt no «jebkuras» vietas!
- Arī šādām darba vietām jābūt nodrošinātām ar iespēju ērti sēdēt (datorkrēsli?), pienācīgiem monitoriem, pietiekama izmēra galdu, pietiekamu apgaismojumu u.c.
- Jādomā arī par drošības (pašu nodarbināto, iekārtu utt) aspektiem un rīcībām ārkārtas situācijās
- Jādomā par atpūtas/darba laiku!
- .....jādomā par atpūtu **BEZ** darba!

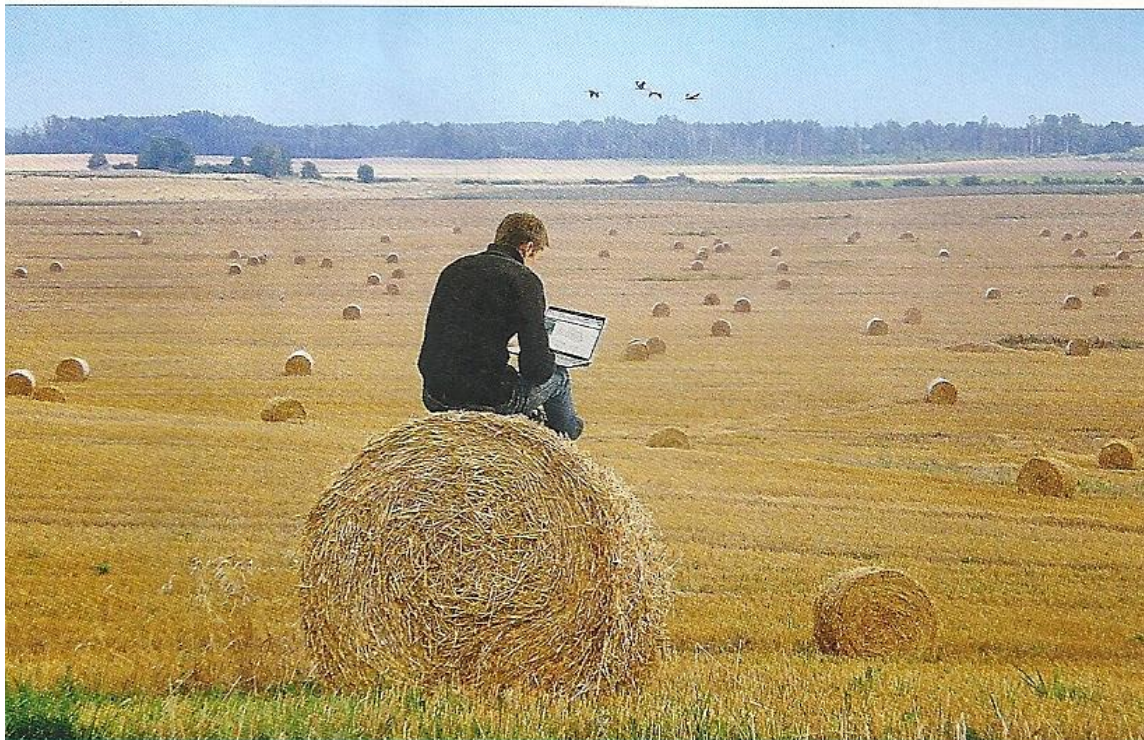

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

Darba drošības un vides
veselības institūts

Diemžēl arī publiskajā vidē redzami daudzi mīti un potenciālas problēmas

Network and trading base
for the farmers and their support
industry in Latvia

farming
KNOW 2 GROW

Join us and know to grow!

Information and network channel for agriculture related business in Latvia!
Here you can reach out to your potential customers, suppliers, contractors and
colleagues, do trading, and get all necessary information for efficient farming in Latvia.

www.far
E-mail: info@far
GSM: 00371-27

TELE2
Bizness aicina

Look beyond the horizon!

BIG BUSINESS DAY

27.
aprīlī

konference līderiem par nākotnes
izaicinājumiem un iespējām

Radisson Blu Hotel Latvija, Elizabetes ielā 55, Rīga

Tele2 korporatīvajiem klientiem 30% atlaide

www.tele2.lv | <http://konferences.db.lv> | +371 67084538

Četri svarīgi risinājumi, lai darbs ārpus biroja būtu efektīvs

29. Aprīlis 2015 20:52

Like

0

Recommend

Tweet

1

Ieteikt

FOTO: flickr

- <http://www.focus.lv/bizness/biznesa-vide/cetri-svarīgi-risinājumi-lai-darbs-arpus-biroja-butu-efektīvs>

NOVECOJOŠI DARBINIEKI

70% cilvēkiem pēc 55 gadu vecuma ir vismaz viena hroniska slimība*:

- »sirds un asinsvadu slimības
  - »balsta un kustību sistēmas slimības
  - »psihiski traucējumi
  - »ļaudabīgie audzēji
  - »cukura diabēts
  - »hroniskas elpceļu slimības
- + liekais svars / aptaukošanās (vismaz 50%)

* Global strategy on occupational health for all: The way to health at work, 1994

Veselības traucējumi nākotnē?

Pieaug, jo:

1. Nodarbināto vidējais vecums pieaug!
2. Neveselīgs dzīvesveids (nepareizs uzturs, mazkustīgs dzīvesveids, stress u.c.) – pieaug!
3. Ēnu ekonomikas ietekme - uzņēmumos, kuros algas tiek maksātas aploksnē:
  - būtiski biežāk netiek ievērotas darba aizsardzības prasības - nodarbinātie strādā sliktākos apstākļos
  - nodarbinātie strādā garākas stundas
  - nodarbinātie strādā telpās, kur kāds cits smēķē
  - nodarbinātie neatpūšas
  - nodarbinātie slimi iet uz darbu
  - nodarbinātie cieš nelaimes gadījumos

Daži ieteikumi – VESELĪBAS VEICINĀŠANA DARBĀ!?

- Tikai galvenās pasākumu grupas – **katram uzņēmumam – savas problēmas un pieeja!**
  - » **darba apstākļu tālāka uzlabošana virs minimālo prasību apjoma** – piemēram, elastīga darba laika organizēšana, ļaujot darbiniekiem darba laika sākumu un beigas izvēlēties pašam;
  - » **vispārējā veselības stāvokļa uzlabošana** – piemēram, vakcinācija pret gripu;
  - » **veselīgu ēšanas paradumu veicināšana** – veselīgu maltīšu nodrošināšana darba vietās, liekā svara kontroles programmu veicināšana;

Daži ieteikumi – VESELĪBAS VEICINĀŠANA DARBĀ!?

- » **fizisko aktivitāšu un veselīga dzīvesveida veicināšana** – piemēram, speciālu vingrojumu kompleksu veidošana;
- » **sociālo kontaktu veicināšana** – piemēram, kopīgu pasākumu organizēšana, t.sk. ārpus darba laika un vietas, ģimeņu iesaistīšana;
- » **atkarību profilakse un mazināšana** – piemēram, informācijas kampaņas par alkoholisko un narkotisko vielu, kā arī medikamentu radītajām problēmām, atkarības ārstēšanas programmu ieviešana.